

ادبیات فارسی (۲)

آزمون شماره ۱

۱) معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را بنویسید.

- ۱- تک و تنها می‌آید سی میدان.
- ۲- شلخته درو کنید تا چیزی گیر خوشه‌چین‌ها بیاید.
- ۳- دست‌هایش را به سنگ مردگان آویختند.
- ۴- برای حاصل دادن کشتزارها منتظر رسیدن تموز و پای کوبی دبه که در موقع درو هستیم.
- ۵- بر آهیخت رهام گرز گران غمی شد ز پیکار دست سران
- ۶- دلبران میدان گشوده نظر که بر کینه اول که بندد کمر
- ۷- نوک جمع را چیده و متکلم وحده و مجلس آرای بلامعارض شده است.
- ۸- به دو چشم خون فشانم، هله ای نسیم رحمت که ز کوی او غباری به من آر توتیا را
- ۹- ذکر او مرهم دل مجروح است.
- ۱۰- سر و پکالش خینی می‌شود.
- ۱۱- چقدر همین خود تو منو تلکه کردی.

۲) معنی لغات مشخص شده را بنویسید.

- ۱- شاخه‌های عظیم به طرز موحش سیخ ایستاده بودند.
- ۲- زن‌های خوشه‌چین دو تا جوال داشتند.
- ۳- ماه نیسانش، دشت‌ها را گل عروس می‌شکوفاند.
- ۴- آثار شادی در وجناش نمودار بود.
- ۵- ز هم رد نمودند هفتاد حرب
- ۶- کشانی بدو گفت بی بارگی
- ۷- در وقت صباح مؤمنان را صبح است.
- ۸- التماس، عجز و لاپه‌ی مأمور

۳) خودآزمایی

- ۱- در عبارت «فرشتگان سرودهای صلح و شادی انسان را برای چوپانان خواندند.» منظور از کلمات مشخص شده چیست؟
- ۲- در داستان گیله مرد هر کدام از سه شخصیت محمد ولی، گیله مرد و مأمور دوم نماد چه انسان‌هایی در عصر خود هستند؟
- ۳- عبارت‌های زیر را معنی کنید.
- الف) چند مرده حلاج بودن
- ب) دست رو دست گذاشتن
- ۴- در فیلم «بچه‌های آسمان» به چه موضوع اجتماعی توجه شده است؟
- ۵- «تو قلب سپه را به آیین بدار» یعنی چه؟
- ۶- در بیت «ای خونین چشم و خونین دست، براستی که شب رفتنی است.» مقصود از شب چیست؟
- ۷- «زیتون» نماد چیست و نشانه کدام کشور است؟
- ۸- در بیت «و از سایه‌های آبی، خارهای سرخ بر اجساد به جا مانده و طعمه عقاب و زاغ شده، فرو ریخت.» منظور از «سایه‌های آبی» و «خارهای سرخ» چیست؟

۴) درک مطلب

- ۱- در شعر «از یک انسان» مقصود از «نرون مرد ولی رم، نمرده است» چیست؟
- ۲- بیت «به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا» به چه موضوعی اشاره دارد؟
- ۳- در شعر «تو را می‌خوانم» مقصود از جمله «ما این را از گذشته به ارث برده‌ایم» چیست؟
- ۴- در بیت «همه شب در این امیدم، که نسیم صبحگاهی به پیام آشنایی بنوازد، آشنا را» منظور از «پیام آشنا» و «آشنا» چیست؟
- ۵- منظور از عبارت «بر کشته‌های ما جز باران رحمت خود مبار.» چیست؟
- ۶- در شعر بیابان‌های تبعد «بهارهای پیاپی را در بیابان‌های تبعد می‌گذرانیم، با عشق خود چه کنیم» منظور از «عشق» چیست؟
- ۷- در جمله «هنگامی که جسم را کشتید دیگر کاری از دستتان بر نمی‌آید و پس از آن ابدیت در کار است.» «عمو تم» به چه مسئله‌ای اشاره دارد؟
- ۸- در جمله «یکی از حضار که کباده شعر و ادب می‌کشید، جلو رفت.» چیست؟
- ۹- مقصود آندره ژید از «ناتانائیل کاش عظمت در نگاه تو باشد نه در چیزی که به آن می‌نگری» چیست؟

۵) دانش‌های ادبی

- ۱- اصلی‌ترین مسائلی که در حوزه ادب پایداری مطرح می‌شود، کدامند؟
- ۲- در ادبیات داستانی بعد از مشروطه به چه مسائلی پرداخته شده است؟
- ۳- مشهورترین رمان خانم «سیمین دانشور» را نام ببرید.
- ۴- نویسنده کتاب‌های «مردی که می‌خندد»، «آواز شهر» و «الهی نامه» را بنویسید.

۵- آرایه‌های ادبی را در عبارات و اشعار زیر مشخص کنید.

الف) جیم پشت در ایستاد و مثل مجسمه خشک شد.

ب) به نام خدای جهان آفرین

ج) بر او راست خم کرد و چپ کرد راست

د) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن

۶) شعر حفظی:

الف) بوی خوش این نسیم

ب) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر

بینداخت شمشیر را شاه دین

خروش از خم چرخ چاچی بخواست

که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را

شعشعه‌ی این خیال

.....

خریشه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

ادبیات فارسی (۲)

آزمون شماره ۲

الف) ابیات و عبارات را به فارسی روان معنی کنید.

- ۱- چشم ما را ضیای خود ده و ما را آن ده که آن به و مگذار ما را به که و مه.
 - ۲- فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ.
 - ۳- حساب کهنه پاک می‌کرد.
 - ۴- تو، آن بلندترین هرمی که فرعون تخیل می‌تواند ساخت.
 - ۵- ساز او باران، سرودش باد، جامه‌اش شولای عریانی‌ست، و ر جز اینش جامه‌ای باید، بافته بس شعله‌ی زر تار پودش باد.
 - ۶- به خوابگاه عدم گر هزار سال بخسبم
 - ۷- گذرگهی است پر ستم که اندرو به غیر غم
- ب) کلمات و اصطلاحات مشخص شده را معنی کنید.
- ۱- بی زلت و بی گناه محبوسم.
 - ۲- زری احساس می‌کند پلک‌هایش داغ شده.
 - ۳- در شهناز شوری برپا کرده بود.
 - ۴- در رفع مکاید دشمن تأخیر صواب نبیند.
 - ۵- و از آن دهان هرآی شیر می‌خروشید.
 - ۶- یکی صلاي آشنا به رهگذر نمی‌زند.
 - ۷- مابقی را نقداً خط بکش.

ج) تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی:

- ۱- موضوع مناجات نامه چیست؟ جزء کدام نوع ادبی است؟
- ۲- نام نویسنده مشهور معاصر و نام کتابی را که تحت تأثیر داستان «گیله مرد» بزرگ علوی نوشته است بنویسید.
- ۳- در مصراع «اگر در باغ عشق آبی همه فراش دل یابی» پایه‌های تشبیه را بررسی کنید.
- ۴- کتاب «آزادی و تربیت» اثر کیست؟ وی در چه علوم مهارت داشت؟
- ۵- در عبارت «سخنرانی موجی» چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ دقیقاً توضیح دهید.
- ۶- تفاوت شعر موج نو با نثر را بنویسید.

د) خودآزمایی

- ۱- اصطلاحات را معنی کنید: - عنان گران کرد - پرنده پر نمی‌زند
- ۲- مقصود از بیت زیر چیست؟
«آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است»
- ۳- در بیت زیر کدامیک از ویژگی‌های دستوری به کار رفته است؟
«بندی است گران به دست و بایم در»
- ۴- مقصود شاعر از «شب» و «سپیده» چیست؟
«نشسته‌ام در انتظار این غبار بی‌سوار»
- ۵- با توجه به داستان «دخترک بینوا» به سؤالات پاسخ دهید.

الف) قهرمان داستان کیست؟

ب) نحوه روایت داستان چگونه است؟

ج) داستان از کدام نوع می‌باشد؟ (کمدی - درام - تراژدی)

ه) درک مطلب

ابیات را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید.

- «ای آبشار نوحه‌گر از بهر چیستی
دردت چه بود که چون من تمام شب
از قضا آیینی چینی شکست
عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را
آن چه ما کردیم با خود هیچ نابینا نکرد

۱- قالب شعری دو بیت اول چیست؟

۲- «چین بر جبین فکندن» کنایه از چیست؟

۳- در بیت اول دو آرایه ادبی شاخص بیابید و بنویسید. (غیر از کنایه)

۴- سراینده ابیات کیست؟ وی پیرو چه شاعری بود؟

۵- در کدام بیت آرایه «اسلوب معادله» به کار رفته است؟ توضیح دهید.

۶- مقصود شاعر از «خانه و صاحب خانه» کیست؟

(و) شعر حفظی

(۱) شور و غوغایی برآمد از جهان

(۲)

.....

مَنّی بر عاشق شیدا نهاد

خریشه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

ادبیات فارسی (۲)

آزمون شماره ۳

الف) معنی اشعار و جملات زیر را به نثر روان بنویسید.

- ۱- نه سایه دارم و نه بر بیفکنندم و سزاست / اگر نه بر درخت تر کسی تبر نمی‌زند
- ۲- آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروّت با دشمنان مدارا
- ۳- من جلوه‌ی شباب ندیدم به عمر خویش / از دیگران حدیث جوانی شنیده‌ام
- ۴- محبوس چرا شدم نمی‌دانم / دانم که نه دزدم و نه عیارم
- ۵- در سخن مخفی شدم مانند بو در برگ گل / هر که خواهد دیدنم گو در سخن بیند مرا
- ۶- بوی غاز چنان مستش کرد که دامنش از دست برفت.
- ۷- بر او راست خم کرد و چپ کرد راست / خروش از خم چرخ چاچی بغاست

ب) خودآزمایی

- ۱- در مصراع «در میان خانه گم کردیم صاحب خانه را» مقصود از «صاحب خانه» کیست؟
- ۲- مفهوم کلی مصراع «به خواب عافیت آن گه به بوی موی تو باشم» چیست؟
- ۳- در جمله «کافری را غلامی بود مسلمان، صاحب گوهر» منظور از «صاحب گوهر» چیست؟
- ۴- مفهوم کنایی ترکیب‌های «چند مرده حلاج بودن» و «کاسه و کوزه یکی شدن» چیست؟
- ۵- «لگری» چه چیزی را لازمه سرسپردن مسؤولیت مباحثی به عمو تم می‌دانست؟ چرا؟
- ۶- مقصود از عبارت «بسته کمر آسمان به پیکارم» چیست؟
- ۷- «سر به گرد آوردن» یعنی چه؟
- ۸- «زیتون» نماد چیست و نشانه کدام کشور است؟

ج) معنی کلمات مشخص شده را بنویسید.

- ۱- فی الجملة نماند از معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.
- ۲- ملیجک اشتلم می‌کرد و از تغیرات شاه شکایت داشت.
- ۳- یکی از حضار چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جیهه شاعر را بوسید.
- ۴- از آن دهان که هرآی شیر می‌خروشید، کلمات کودکان می‌تراوید.
- ۵- ماه ايارش آواز ماست.

د) درک مطلب

با توجه به بیت زیر پاسخ دهید:

«برو طواف دلی کن که کعبه مخفی است که آن خلیل بنا کرد و این خدا خود ساخت»

- ۱- در این بیت «طواف کردن» به چه معنی است؟
- ۲- منظور از «خلیل» چه کسی است و چه چیزی را بنا کرده است؟
- ۳- در مصراع اول چه آرایه ادبی شاخصی دیده می‌شود؟
- ۴- در بیت «همان دستمالی که پولک نشان شد / و پوشید اسرار چشم ترت را» عبارت «پولک نشان شدن دستمال» نشانه چیست؟
- ۵- بیت را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید:

کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را»

«هنگام تنگ دستی در عیش کوش و مستی

الف) منظور از «عیش و مستی» چیست؟

ب) «قارون» نماد چیست؟

۶- «بر بساطی که بساطی نیست» بیانگر چه اوضاعی است؟

۷- در مصراع «که گر عرشی به فرش آیی و گر ماهی به چاه افتی» عبارت «از عرش به فرش آمدن» کنایه از چیست؟

ه) دانش‌های ادبی:

- ۱- چرا «جمال زاده» را آغازگر سبک واقع‌گرایی در نثر معاصر فارسی و پدر داستان‌نویسی دانسته‌اند؟
- ۲- یکی از آثار منثور مولوی و یکی از آثار دکتر علی شریعتی را نام ببرید.
- ۳- پدیدآورندگان این آثار را بنویسید: صفیر سیمرغ - آخر شاهنامه

۴- آرایه ادبی بیت زیر چیست؟

«آدمی پیر چو شد حرص جوان می‌گردد»

خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد»

۵- هدف از طنز چیست؟

(و) حفظ شعر:

۱- یک کرشمه کرد با خود، آن چنانک /

۲- پشت دریاها شهری است / / بام‌ها جای کبوترهایی است / که به فواره هوش بشری می‌نگرند.

خریشه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ سؤال‌های امتحانی ادبیات فارسی (۲) - آزمون ۱

- ۱) ۱- به تنهایی به سمت میدان می‌آید.
 ۲- خوب و کامل درو نکنید تا مقداری محصول روی زمین باقی بماند که خوشه‌چین‌ها بتوانند از آن استفاده کنند.
 ۳- دست‌هایش را به سنگ شکنجه بستند.
 ۴- برای بهره‌برداری از زمین‌هایمان منتظر تیر ماه و پای کوبی و خوشحالی در هنگام درو هستیم.
 ۵- همین که رهام به گرز سنگین متوسل شد، دست سرداران جنگی از جنگ خسته شد.
 ۶- همه مبارزان در میدان جنگ منتظر بودند تا ببینند چه کسی جنگ را شروع می‌کند.
 ۷- به هیچ کس اجازه صحبت کردن نمی‌داد و تنها سخنران مجلس شده بود.
 ۸- ای نسیم مهربانی از کوی دلدار (علی علیه السلام) برای رفع درد چشم من غباری به عنوان توتیا بیاور.
 ۹- یاد خداوند موجب آرامش دل‌های رنج کشیده و آسیب دیده است.
 ۱۰- سر و صورتش غرق خون می‌شود.
 ۱۱- خود تو، ای وکیل باشی چقدر پول‌هایم را با دوز و کلک از من گرفتی و جمع‌آوری کردی.
- ۲) ۱- وحشتناک ۲- کیسه ۳- اردبیهشت ۴- چهره
 ۵- ضربات سلاح جنگی ۶- اسب ۷- آنچه هنگام صبح سرخوشی را فراهم می‌کند.
 ۸- زاری، تضرع، التماس
 ۳) ۱- پیام وحی - پیامبران
 ۲- محمد ولی: انسان سرسپرده و ظالم - گیلهمرد: آزاد، شجاع و مبارز - مأمور دوم: ترسو و خودخواه
 ۳- الف) چقدر قدرت انجام کاری را داشتن (ب) بی‌خیال شدن، کاری انجام ندادن
 ۴- فقر
 ۵- تو سپاه را از درون منظم نگه دار.
 ۶- ظلم و ستم
 ۷- آرامش و صلح - فلسطین
 ۸- سایه‌های آبی: هواپیماها - خارهای سرخ: بمب و موشک
 ۴) ۱- ظالم از بین می‌رود ولی مظلوم با همه مظلومیت‌هایش ماندگار است.
 ۲- به رعایت شرایط «ابن ملجم» با همه ظلمی که مرتکب شده بود.
 ۳- حفظ ارزش‌های ملی و احترام گذاشتن به آنها
 ۴- ندای پروردگار و خود شاعر
 ۵- پروردگارا اعمال ما را مورد رحمت خود قرار بده.
 ۶- سرزمین شاعر، یعنی فلسطین
 ۷- جاودانگی روح انسانی و بقای آن پس از نابودی جسم.
 ۸- یکی از حاضران که مدعی شعر و ادبیات بود جلو رفت.
 ۹- یعنی انسان باید دید مثبت و زیبا داشته باشد.
 ۵) ۱- ستایش آزادی و آزادی - مبارزه با ظلم
 ۲- نشان دادن واقعیت‌هایی چون آشنایی با نظام حاکم و اوضاع نابسامان اجتماعی
 ۳- سووشون
 ۴- مردی که می‌خندد: ویکتور هوگو - آواز شهر: ویلیام سیدنی پورتر - الهی نامه: عطار نیشابوری
 ۵- الف) تشبیه (ب) استعاره (ج) واج آرایی (د) تلمیح
 ۶) الف) از شکن زلف اوست / زان رخ چون «والضحا» است (ب) دیدی که چگونه گور بهرام گرفت

پاسخ سؤال‌های امتحانی ادبیات فارسی (۲) - آزمون ۲

الف) معنی شعر و نثر:

- ۱- از نور خودت به چشمان ما روشنائی بخش و به ما آن چیزی را عطا کن که بهتر است و ما را اسیر کوچک و بزرگ نکن.
- ۲- آسمان از ترس جنگ آن دو پهلوان (حضرت علی علیه السلام و عمرو بن عبدود) ترسید (رنگش پرید).
- ۳- او کینه‌های قدیمی را تسویه حساب می‌کرد یا انتقام می‌گرفت تا آرامش یابد.
- ۴- ای حضرت علی علیه السلام تو بلندترین هرمی هستی که اندیشه‌ها و تفکرات قوی می‌توانند بسازند.
- ۵- تنها سازی که در این باغ نواخته می‌شود، صدای ریزش باران است و تنها آوازی که سر داده می‌شود، صدای غرش باد است. پوشش باغ لباسی از عریانی است که بر تن کرده است. اگر برای باغ لباسی غیر از عریانی باشد بافته‌ای است که تار آن از نور ضعیف و زرد رنگ خورشید تشکیل شده و پود آن وزش باد است.
- ۶- اگر هزار سال در قبر بخوابم در آنجا هم در آرزوی رسیدن به تو هستم و آرامش و آسودگی من بدان دلیل است که روزی به وصال دیدار تو خواهم رسید.
- ۷- جامعه ما در دوران پر از رنج و ستم است و جز غم و اندوه که به همه ما سر می‌زند هیچ کس، دیگری را به دوستی و آشنایی دعوت نمی‌کند.

ب) معنی لغات و اصطلاحات:

- ۱- بدون لغزش و خطا
- ۲- می‌خواهد گریه کند.
- ۳- یکی از آهنگ‌های موسیقی ایران و گوشه‌ای از دستگاه شور است.
- ۴- جمع مکیدت، مکرها درست نیست.
- ۵- صدا و غوغا، آواز مهیب
- ۶- آواز دادن - صدا کردن
- ۷- نادیده بگیر

ج) دانش‌های ادبی:

- ۱- موضوع مناجات نامه تحمیدیه و سرشار از مضامین عرفانی و جزء ادبیات غنایی است.
- ۲- «از رنجی که می‌بریم» از جلال آل احمد.
- ۳- عشق: مشبه، باغ: مشبه به
- ۴- دکتر محمود صناعی، فلسفه - علوم تربیتی - ادبیات فارسی - حقوق - روان شناسی و زبان خارجه
- ۵- الف) آرایه ایهام، سخنرانی‌های رادیویی که از طریق امواج پخش می‌شود.
- ب) سخنرانی که افراد «موج گرفته» بیان می‌کنند (سخنان نامربوط و بیهوده)
- ۶- موج نو نه آهنگ دارد نه قافیه و نه وزن عروضی و فرق آن با نثر در تخیل شعری است.

د) خودآزمایی:

- ۱- ایستاد (افسار اسب را کشید) - سکوت و خفقان
- ۲- حُسن خلق
- ۳- کاربرد دو حرف اضافه برای متمم (به دست و پایم در)
- ۴- شب: ظلم و ستم، سپیده: رهبر نجات بخش (آزادی، رهایی و عدالت)
- ۵- الف) کوزت ب) سوم شخص (دانای کل) ج) درام
- ه) درک مطلب
- ۱- رباعی
- ۲- اندوه داشتن
- ۳- تشخیص، مراعات النظیر
- ۴- زیب النساء، عرفی شیرازی
- ۵- بیت چهارم و پنجم. مصراع‌های هر بیت در ظاهر هیچ گونه ارتباطی با یکدیگر ندارند اما با اندکی دقت درمی‌یابیم که مصراع دوم در حکم مصداقی برای مصراع اول است و می‌توان جای دو مصراع را عوض کرد و به این نوع کاربرد شاعرانه «اسلوب معادله» می‌گویند.
- ۶- قلب، خدا

و) شعر حفظی:

- ۱- حُسن او چون دست در یغما نهاد
- ۲- حُسن را بر دیده خود جلوه داد

پاسخ سؤال‌های امتحانی ادبیات فارسی (۲) - آزمون ۳

الف) معنی نثر و شعر

- ۱- من مانند درختی هستم که سایه و میوه ندارم و اگر چنین درختی را ببرند شایسته است (وجود من برای مردم ستم دیده سودی ندارد پس شایسته مرگم) اگر زندگی من مانند درخت پرمیوه، شاداب بود سزاوار زنده ماندن بودم.
- ۲- سعادت و آسودگی خاطر در دو دنیا با عمل به این نکته به دست می‌آید: نسبت به دوستان جوانمرد بودن و با دشمنان با ملاطفت و نرم خویی رفتار کردن.
- ۳- من در تمام عمر اثری از نشانه‌های جوانی (لذت، خوشی) ندیدم، بحث و سخن از جوانی و خوشی‌های آن دوران را از دیگران شنیده‌ام.
- ۴- به مجازات چه گناهی زندانی شدم، خودم هم نمی‌دانم اما یقین دارم که دزد و راهزن نیستم.
- ۵- هنر و ادب من در سخنانم پنهان است همان طور که بوی خوش در برگ گل پنهان است. هر کسی می‌خواهد مرا بشناسد به او بگو مرا در اشعار و سخنانم جست و جو کند.
- ۶- بوی کباب غاز آنچنان او را مست کرد که اختیار خود را از دست داد.
- ۷- رستم برای پرتاب تیر دست راست را خم و دست چپ را که کمان در آن بود، راست کرد، آن گاه خروش از کمان بلند شد.

ب) خودآزمایی:

- ۱- خداوند ۲- آرزوی وصال معشوق ۳- اصیل و با نژاد
- ۴- کاردانی و لیاقت خود را نشان دادن (چقدر توانایی انجام کاری را داشتن) - با هم صمیمی و مهربان شدن
- ۵- خشونت و سنگدلی، تا بتواند با بی‌رحمی از کارگران و بردگان بیشتر کار بکشد.
- ۶- سرنوشت برای آزار و شکنجه من آماده است.
- ۷- شکست دادن، نابود کردن
- ۸- نماد صلح و دوستی - فلسطین

ج) معنی کلمات:

- ۱- الف) گناهان ب) چیزی که نوشیدن آن مستی می‌آورد مثل شراب
- ۲- الف) لاف زدن ب) دگرگون شدن‌ها - خشمگین شدن‌ها
- ۳- الف) بهره‌ور ب) پیشانی
- ۴- آواز مهیب
- ۵- از ماه‌های رومی که برابر با ماه سوم بهار است.

د) درک مطلب:

- ۱- توجه داشتن به دل و مراقبت از دل (دلی را خرسند و شادمان کردن)
- ۲- حضرت ابراهیم - ساختن کعبه از گل و سنگ
- ۳- ایهام، مخفی: الف) پنهان ب) تخلص شاعر (زبیب النساء)
- ۴- اثر قطره‌های اشک بر دستمال (گریه و راز و نیاز با خدا)
- ۵- الف) توجه قلبی به پروردگار و توکل و قناعت
- ۶- اوضاع نامساعد جامعه
- ۷- از دست دادن قدرت، سلطنت و عزت و به پستی و خواری گراییدن

ه) دانش‌های ادبی:

- ۱- زیرا او نخستین مجموعه داستان‌های کوتاه ایرانی را با نام «یکی بود یکی نبود» در سال ۱۳۰۰ هـ.ش منتشر کرد و به اعتبار همین کتاب، او را آغازگر سبک واقع گرایی در نثر معاصر فارسی دانستند.
- ۲- فیه ما فیه - کویر
- ۳- محمدعلی اسلامی ندوشن، اخوان ثالث
- ۴- اسلوب معادله
- ۵- هشدار دادن، اصلاح نابسامانی‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی و وظیفه طنزنویس از بین بردن ریشه بیماری‌هایی چون غرور، حرص، دروغ و دورویی است.

و) شعر حفظی:

- ۱- فتنه‌ای در پیر و در بُرنا نهاد
- ۲- که در آن پنجره‌ها رو به تجلی باز است